

Ромах В.І.

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СПІЛКУВАННЯ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ-ПЕДАГОГІВ У ВІРТУАЛЬНОМУ ПРОСТОРИ

Бурхливий розвиток сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, перебудова освітньо-комунікаційних процесів на основі світових та стандартів Болонського процесу вимагає від освітніх, культурних, технічних та інших вітчизняних систем створення необхідних умов для забезпечення якісного користування віртуальним простором.

Використання інформаційно-електронних технологій та інших віртуальних засобів у освітньо-навчальних процесах стало предметом розгляду таких сучасних учених та дослідників як В. Биков, В. Верлань, В. Глушков, В. Грищенко, Р. Гуревич, А. Гурій, Л. Жалдак, М. Згуровський, В. Клочко, Т. Крилова, І. Мархель, Ю. Машбиць, В. Михалевич та ін. Лідерами у дослідженні проблем використання віртуального простору залишаються ціла когорта зарубіжних учених, насамперед, країн США, Канади (М. Плейн, В. Утовас, Дж. Стафорд та ін.). Але проблема міжособистісного спілкування у віртуальному просторі ще майже не досліджена.

Під *віртуальним простором* ми будемо розуміти систему каналів комунікативних зв'язків людей, опосередкованих мережею Інтернет, комп'ютерними, мобільними та іншими новітніми засобами і технологіями.

Швидкий розвиток комп'ютерних технологій викликав глобальне розповсюдження *опосередкованого* ними спілкування – *віртуального*. Це – спілкування з реальним або віртуальним співрозмовником у віртуальному просторі за допомогою електронних засобів.

У роботі ми досліджуємо вплив на віртуальне спілкування двох груп чинників: *психологічних* (типу темпераменту, рис характеру, здатностей до мовлення тощо) і *педагогічних* (комунікативних умінь, рівня володіння комунікативними стратегічними і тактичними можливостями, стилів спілкування та ін.).

З метою виявлення цих особливостей нами було проведення опитування 126 студентів 4 курсу УІПА за анкетною з семи питань. Серед опитаних спілкування у віртуальному просторі здійснює 85 % респондентів, 53 % спілкуються зі студентами інших ВНЗ, а 41 % – зі студентами з інших регіонів. Віртуальним спілкуванням задовольняються такі потреби: пов'язані з навчанням – 68 %, особистісні потреби у спілкуванні – 60 %, пошуку інформації для розвитку особистості – 42 %, професійні інтереси задовольняє кожен третій студент, відновлення втрачених взаємозв'язків та підтримання встановлених – кожен четвертий. Прикро, але 25 % студентів усвідомлюють власну психологічну залежність від віртуального спілкування.

Тільки 45 % опитаних студентів вважають, що їхнє мовлення у віртуальному просторі відповідає усім вимогам красномовства, більша половина (55 %) визнають, що це не так, з них 38 % – тільки часткове їх дотримання. Допускається грубість, повідомлення закритої інформації про інших людей, що є дуже тривожним показником.

Отже, наряду з позитивними тенденціями щодо включеності значного числа студентів УІПА у віртуальне спілкування, використання Інтернету для навчальних цілей, виявляються і негативні: невідповідність вимогам красномовства, допущення граматичних помилок, грубості у спілкуванні, публікації у вільному доступі особистої інформації про людину, яку вона б не хотіла оприлюднити та ін.

Робота виконана під керівництвом доц. кафедри ПМПН Лисенко С.А.